

شماره صندلی:	نام درس: فارسی ۲	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره آموزش و پرورش منطقه ۶ دبیرستان ماندگار البرز پایه یازدهم	نام خانوادگی:
نمره با حروف:	تاریخ امتحان: ۱۷ / ۳ / ۷۷		رشته: <i>کلیه رشته‌ها</i>
نمره با عدد:	زمان امتحان: ۷۰ دقیقه	امضای دبیر	کلاس:
	نام دبیر: آقای		تعداد صفحه: ۲

م.ب	صفحه ۱	شرح سؤال	...
		الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱/۵		معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. الف) الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت، به سرّ ملایکه فرو می گفت . پ) سپیده فردای گنجه با صغیر گلوله های توپ روس، باز شد. ث) عینک، مثل تعلیمی و کراوات یک چیز فرنگی مآبی است .	۱
۱/۵		ب) خروشید گای پایمردان دیو ت) آن یکی ممدّ حیات است . ج) صیّاد گرازان به تک ایستاد.	
۱/۵		در گروه کلمات زیر، نادرست های املایی را بیابید و درست آن ها را بنویسید . الف) حشم و ندیمان - هزاهز و قریو - طوع و رغبت - مئونت و مظاهرث - ارباب مودت - مذلت و خواری - حسن صیرت - حبّه و دانه - الحاه و اصرار ب) معیار دوستان دغل روز حاجت است / غرضی به رسم تجربه از دوستان طلب پ) صوابت باشد ای دارای خرمن / اگر رحمی کنی بر خوشه چینی	۲
۰/۱۵		جمله زیر را مجهول کنید. بونصر دارد به سلطان نامه می نویسد.	۳
۰/۱۵		در جمله های زیر، کدام نقش های تبعی به کار رفته است ؟ الف) مرثیه ، سوگ نامه ، موضوع بسیاری از اشعار شاعران گذشته است . ب) اشعار سرگرم کننده و تفنّنی جزء اشعار غنایی است .	۴
۱		در بیت های زیر، ترکیب های وصفی و اضافی را بیابید . الف) یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش ب) همان ، کاوه آن ، بر سر نیزه کرد	۵
۱		بگذار که دل حل بکند مسئله ها را همان‌گه ز بازار برخاست گرد	
۱		نوع فرایند واجی را در واژه های « باز آمد ، بخورید ، گویا ، یگانه » بنویسید.	۶
۰/۱۵		واژه « شجاعانه » را در نقش مسند و قید در دو جمله جداگانه به کار برید.	۷
۰/۲۵		واژه « سوگند » مشمول کدام وضعیت چهارگانه معنایی است ؟	۸
۰/۲۵		واژه « مآخذ » دارای چند مصوّت است ؟	۹
		ب) قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲		هر یک از عبارات های زیر بر کدام مفاهیم تأکید دارد ؟ الف) شرق از آن خداست ، غرب از آن خداست و سرزمین های شمال و جنوب نیز آسوده در دستان خداست . ب) از تجارب برای دفع حوادث سلاح ها توان ساخت . پ) از عمر من آنچه هست بر جای / پستان و به عمر لیلی افزای ت) گریه کنی اگر که آفتاب را ندیده ای ، ستاره ها را هم نمی بینی .	۱۰

۰/۱۵	۱۱	نقطهٔ اوج و زاویهٔ دید را در داستان « قصهٔ عینکم » بنویسید.
۰/۱۵	۱۲	در بیت « به سوی هزبر زیان کرد رو / به پیشش برآمد شه جنگجو » منظور از « هزبر زیان » و « شه جنگجو » کیست؟
۰/۱۵	۱۳	« در لاتی کار شاهان را می کرد » کنایه است از :
۰/۱۵	۱۴	مارهایی که بر دوش ضحاک روئیده است ، نماد چیست ؟
۰/۱۵	۱۵	بیت ها و عبارت های زیر را به نثر فارسی روان برگردانید . الف) تا شما در این آینه، نقش های بوقلمون بینید . ب) بتان زرین شکسته و بگداخته و پاره کرده . پ) در وقت فراغ موافقت اولی تر ، و آلا طاعنان مجال وقیعت یابند . ت) از چنبر نفس رسته بودند آن ها بت ها همه را شکسته بودند آن ها ث) هنر خوار شد، جادویی ارجمند ج) گرفته بیرق تابان عشق را بردوش کسی که دوش به دوش سپیده می آید
پ) قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۲	۱۶	در ابیات زیر، آرایه های « اغراق ، مراعات نظیر، حس آمیزی و ایهام » را مشخص کنید . (واژه های سازندهٔ آرایه را مشخص کنید). الف) غرق خون بود و نمی مرد ز حسرت فرهاد ب) سپهبد عنان ازدها را سپرد پ) پسی تیر و دی ماه و اردیبهشت ت) با باد بوده همره ، بوی تو در سحرگه خواندم افسانهٔ شیرین و به خوابش کردم به خشم از جهان روشنایی ببرد بر آید که ما خاک باشیم و خشت گل ها شنیده بویت ، خود را به باد داده
۰/۱۵	۱۷	در بیت زیر ، « مشبه » و « مشبه به » را مشخص کنید . در شجاعت شیر ربانی ستی در مرآت خود که داند کیستی
۰/۲۵	۱۸	کنایه را در مصراع « همه برده سردر گریبان فرو » توضیح دهید .
۰/۲۵	۱۹	« لاجول ولاقوه األا بالله » وزن مخصوص قالب شعری است .
۲	۲۰	ابیات زیر را کامل کنید: الف) کسی کز بدی ، دشمن میهن است ب) پ) ت) رود ذره ای گر ز خاکت به باد به چشمان من کیمیا خاک توست خمشند و فریادشان تا خداست
پیروز باشید!		
گروه زبان و ادبیات فارسی		

پار یازدهم کلید تستی

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)

- ۱ - معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید. (هر مورد ۰/۲۵)
- الف) خدایی، خداوندی (ب) دستیاران - حامیان - توجیه کنندگان (ب) بانگ و فریاد - آواز
ت) یاری رسان - مدد رسان (ت) نوعی عصا (ج) جلوه گمان - با ناز راه رونده
- ۲ - الف) غریب - معونت - سیرت - الحاج (ب) قرضی (ب) ثوابت (هر مورد ۰/۲۵)
- ۳ - نامه دارد به سلطان نوشته می شود. (۰/۵)
- ۴ - الف) سوگ نامه: بدل (۰/۲۵) (ب) تهنیتی: معطوف (۰/۲۵)
- ۵ - الف) یک بار: ترکیب وصفی (۰/۲۵) / عشق من: ترکیب اضافی (۰/۲۵)
ب) سر نیسزه: ترکیب اضافی (۰/۲۵) همسان گه: ترکیب وصفی (۰/۲۵)
- ۶ - باز آمد: کاهش (۰/۲۵) بخورید: ابدال (۰/۲۵) یادگار: افزایش (۰/۲۵) یگانه: ادغام (۰/۲۵)
- ۷ - مسند: اقدام علی، شجاعانه بود. (یا هر مثال درست دیگر) (۰/۲۵)
قید: او شجاعانه با دشمن می جنگد. (یا هر مثال درست دیگر) (۰/۲۵)
- ۸ - تغییر معنا داده است. (۰/۲۵)
- ۹ - سه مصوت (۰/۲۵)

ب) قلمرو فکری (۸ نمره)

- ۱۰ - الف) مالکیت خدا بر کائنات - رب العالمین - خدا قادر و مسلط است. (۰/۵)
ب) اهمیت تجربه اندوزی و ایمنی از حوادث و اتفاقات (۰/۵)
پ) نهایت ایثارگری و فداکاری عاشق (از جان گذشتگی عاشق) (۰/۵)
ت) ناراحتی از نرسیدن به جایگاه بلند، موجب بازماندن از موقعیت های کوچک تر امروزی می شود. (۰/۵)
- ۱۱ - نقطه اوج: زمانی که شخصیت اصلی داستان برای اولین بار عینک را به چشم می زند. (۰/۲۵)
زاویه دید: اول شخص (۰/۲۵)
- ۱۲ - هر دو حضرت علی (ع) (۰/۵)
- ۱۳ - تفکر نو در مبارزه، توجه به مبارزه عقلانی، سنجیده گویی، موقع شناسی، شجاعت... (دو مورد هر کدام ۰/۲۵)
- ۱۴ - خوی های اهریمنی وجود انسان (۰/۵)

۱۵ - بیت ها و عبارت های زیر را به نثر فارسی روان برگردانید.

الف) تا جلوه های رنگارنگ را در آفرینش انسان ببینید. (۰/۵)

ب) بت های طلایی را شکسته و ذوب کرده و به سکه تبدیل کرده است. (۰/۵)

پ) شایسته است که هنگام رهایی و آسایش همراه هم باشیم وگرنه سرزنش کنندگان فرصت بدگویی پیدا می کنند. (۱)

ت) آن شهیدان از دایره ظواهر دنیوی رهایی یافته و همه بت های دنیوی و نفسانی را شکسته بودند. (۱)

ث) هنر و فضیلت بی ارزش شد و جادوگری و نیرنگ ارزش یافت. (۰/۵)

ج) کسی (شهید) که همراه با سیدمه دم ، با امیدبخشی از راه می رسد، پرچم درختان عشق را برداشته است. (۰/۵)

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۶ - در ابیات زیر ، آرایه های « اغراق ، مراعات نظیر، حس آمیزی و ایهام » را مشخص کنید. (واژه های سازنده آرایه را مشخص کنید).

الف) شیرین : ایهام (۰/۵) ب) مصراع دوم اغراق دارد. (۰/۵)

پ) تیسر و دی سماء و اردیبهشت : مراعات نظیر (۰/۵) ت) شنیدن بو : حس آمیزی (۰/۵)

۱۷ - در بیت زیر ، « مشبه » و « مشبه به » را مشخص کنید.

تو (علی (ع) : مشبه (۰/۲۵) شیرازی : مشبه به (۰/۲۵)

۱۸ - سردر گریبان فرو بردن کنایه از شرمندگی و همچنین ترسیدن (۰/۲۵)

۱۹ - رباعی (۰/۲۵)

۲۰ - ابیات زیر را کامل کنید:

الف) به یزدان که بدتر ز اهریمن است (۰/۵)

ب) مرا اوج عزت در افلاک توست (۰/۵)

پ) ببین لاله هایی که در باغ ماست (۰/۵)

ت) به خون من آن ذره آغشته باد (۰/۵)

گروه زبان و ادبیات فارسی

پایه یازدهم